

Landsleir Byggverk

2013
STAVANGER

Doserne

Halveis i landsleiruka har jeg endelig begynt å få dreisen på sovingen. En litt større sovepose er ordnet og superundertøyet er aldri langt unna. Urutinert ikke å pakke superundertøy i første rekke, vil du kanskje si. Men det er jo nettopp det jeg er i friluftsammenheng; urutinert.

FLERE SPØR meg om det ikke er kjedelig å sitte på Madla hele tiden. Svarer er nei. Er det noe en speiderleir IKKE er, så er det kjedelig. Og dessuten så sitter jeg minst mulig. Bare når jeg skriver, sitter jeg. Ellers er jeg ute og ser på alt det kjekke speiderne finner på.

For å gi en liten pekepinn på hvor mye rart som foregår på Madla, kan jeg fortelle en liten historie:

I går kveld kom en kar syklende med en mann med ski på slep. Folk løp ved siden av og heiet ham frem, men ingen tok til ordet for at dette var unormalt. Neida. Dette er helt normalt. Det som ville vært unormalt var om ingenting sprøtt skjedde.

I DET SISTE har jeg kost meg med å spankulere rundt i leiren og bare se på de fantastiske byggverkene som har poppet opp. Spiker og gaffateip er selvfølgelig bannlyst. Alt skal surres. Flittige som doserne i Fragleberget reiser speiderne det ene byggverket etter det andre. De legger sjela i byggingen selv om rivearbeidet starter kun dager etter at byggverkene står ferdige.

Er ikke dette litt trist da, spurte jeg en speider.

Jeg tror ikke hun forsto spørsmålet.

Cornelius Munkvik
cornelius.munkvik@aftenbladet.no

DAGENS PROGRAM

Debatt-dag

- 07.00: Revelje
- 07.30: Frokost
- 08.30: Morgensamling
- 10.00: Programaktiviteter (Prekestolen, haik og gruppebidrag)
- 10.00: Debatt om speidermetoden
- 14.30: Middag
- 18.30: Kveldsprogram
- 22.30: Lang tone
- 23.00: Ro i leiren

► Fire dager før landsleiren startet var speidere og speiderledere fra 3. Eiksmarka 1 på plass på Madla. **Det tar tid å bygge et femetasjers hengekøyetårn.**

MADLA

Det er tirsdag og halve landsleiren er unnagjort. Det begynner så smått å haste for speiderne i 3. Eiksmarka 1 om de skal realisere drømmen om hengekøyetårnet.

– Vi skal nok klare det. I morgen er mange av speiderne på haik og på Prekestolen. Da får vi ledere god tid til å legge siste hånd på verket, sier speiderleder Knut Erling Liudden og fortsetter:

– Dessuten har tårnet allerede en misjon selv om det ikke er ferdig. Det er jo supert for klarting og lek, sier han.

Spiser i andre

Eiksmarka-speiderne er ikke de eneste som bygger i høyden på Madla. Den snart 100 år gamle speidergruppen 3. Skien fra Grenland speiderkrets bygger både høyt og langt.

– Om vi regner med portalen så er dette bygget cirka 15 meter langt, sier speiderleder Jan Terje Olsen, som tidlig tirsdag formiddag inntar brunsjen i to meters høyde.

– Det er ganske praktisk å ha spisebordet høyt. I høyden er det for eksempel lettere å holde barna i ro. De gir ikke rett og slett ikke å klatre opp og ned hele tiden, sier Olsen og ler.

Slepen teknikk

3. Skien har lang tradisjon for å bygge spisebord i høyden. Ifølge brunsj-gjengen dukket den luftige løsningen opp under landsleiren i 1997. De har med andre ord hatt 16 år på seg for å finslipe teknikken.

– Denne gangen gikk byggingen raskt. Det var oppe i løpet av lørdagen. Sju timer brukte vi vel, sier Silje Elisabeth Osdalen Nilsen, som er godt fornøyd med resultatet.

– Det er gøy å sitte så høyt, men samtidig litt strevsomt. Jeg er jo spesielt fornøyd med portalen som

vi jentespeidere hadde et ekstra ansvar for, sier hun.

Dansk hjelp

Mens praten går sendes eggerøre og pølser nedover det 11 meter lange bordet. Stekte poteter forsvinner den andre veien. 42 speidere spiser sine måltider her.

Gruppeleder Reidulf Tangen er meget godt fornøyd med materialet, rajene, landsleiren har bygd på.

– Vanligvis tar vi med oss de lengste rajene hjemmefra når vi skal på leir for å være sikre på at vi har det vi trenger. Her på Madla var det imidlertid så god kvalitet på materialet at det var helt unødvendig. Vi har vel brukt 70 rayer og tre kilometer med tau, sier Tangen, som denne gangen fikk dansk hjelp til å bygge det spesielle bordet.

– Jeg har aldri før vært med på å bygge så høyt. Dette er fantastisk flott, sier Henrik Larsen fra Geels speidergruppe fra Nordsjælland.

Nær perfekt

Blant finesseene i byggverket er benkene rundt langbordet.

– De er laget av to stokker og en planke oppå slik at slitasjen på baken blir så liten som mulig, sier speiderleder Olsen, som er enig med sin danske venn i at bygget er flott.

– Men det er ikke perfekt. Ting kan alltid gjøres bedre. Det viktigste for oss speidere er imidlertid å lage ting på vår måte, sier Olsen.

Han forklarer speideres byggetrang på følgende måte:

– Noen bygg er nødvendig, mens andre er nyttige. Noe bygger vi rett og slett fordi det er behagelig. Vi kommer til å bygge helt til vi ikke har til å bygge mer. Rivearbeidet går uansett veldig raskt. Det er først når rivingen starter at de unge speiderne blir virkelig ivrig, sier han.

CORNELIUS MUNKVIK
cornelius.munkvik@aftenbladet.no

– I kveld skal det blåse opp så nå gjelder det å snu pressenningen slik at vinden ikke får et for godt tak, sier speiderleder Raymond Nyberg i speidergruppen 1. Herøya.

høyden

Speidergruppene 3. Skien og Geels har bygget både høyt og langt.
ALLE FOTO: JARLE AASLAND

- Jeg ble taklet av naturen

► Lill-Sofie Strøm (12) **roses speidervennenes innsats** etter at hun mandag falt fire meter ned en skrent på vei ned fra Prekestolen.

MADLA

– Uhell skjer, sier Lill-Sofie fra speidergruppa Rødøy frikirkespeiderkorps (FSK) i Helgeland speiderkrets.

Ett døgn etter at hun ble hentet av luftambulansen er hun ved godt mot. Det til tross for at hun vil trenge krykker resten av landsleiruka.

– Jeg føler meg mørbanket, men bortsett fra hodeverk, og smerter i den ene hoften og ryggen, har jeg det helt fint, sier 12-åringen tappert.

Skoleksempel

Det var på vei ned fra Prekestolen at uhellet skjedde. Lill-Sofie hadde løpt litt i forveien da hun trakket på en løs stein og ramlet.

– Jeg hadde faktisk sluttet å løpe da uhellet skjedde. Da jeg trakket på steinen snurret jeg liksom rundt og tumlet ned skrenten. På vei ned dunket jeg hofta og helt nederst slo jeg hodet i en stor stein. To andre speidere så det som skjedde. De mener jeg besvinte og var borte i et halvt minutt, sier speideren, som ikke får rost de andre speiderne nok.

– De gjorde alt riktig, sier den tøffe jenta før hennes far tar ordet:

– Det speiderne viste på Prekestolen mandag er et skoleksempel på hvordan ting skal gjøres. Speiderne sikret skadestedet og holdt

andre borte. De ga Lill-Sofie første hjelp og de ringte etter hjelp. Det er dette vi trener på og mandag fikk speiderne vist at treningen gir resultater, sier Fritjof Harald Strøm.

Fryktet brudd i ryggen

Det tok ikke lang tid før speiderne fikk kontakt med Lill-Sofie. Da fortalte hun at hun hadde veldig vondt i ryggen.

– Da luftambulansen kom var de

Lill-Sofie Strøm (12) takker sine speidervenner for innsatsen da hun ramlet ned en skrent og skadet seg på vei ned fra Prekestolen. FOTO: JARLE AASLAND

reddde for at jeg hadde brukket ryggen. Jeg ble flyvet til sykehuset og måtte gjennom mange tester. Hele tiden fikk jeg beskjed om å ligge i ro, sier 12-åringen.

Da Fritjof, som er speiderleder, fikk høre at datteren var på vei til Stavanger universitetssykehus, satte han seg umiddelbart i bilen.

– Jeg vil gjerne få rose sykehuset også. De var veldig proffe og testet alt. «Det lukter bål her», sa de da jeg kom inn i avdelingen. «Det er speiderens parfyme», svarte jeg, sier han og ler.

Til slutt ble Lill-Sofie sendt til røntgen.

– Ingen brudd ble påvist, men legene frykter at jeg har fått skader på noen sener i hofta, sier 12-åringen.

Speidermerker

Lill-Sofie ble utskrevet mandag ettermiddag, og kort tid etter var hun tilbake på leirområdet på Madla. Hun gleder seg til resten av landsleiren selv om den ikke kommer til å bli slik hun så for seg.

– Men du har fått mange flotte speidermerker. Det er det blåmerker og skrubbsår er, oppmuntrer fareren.

– Jeg ble taklet av naturen. Ingening mer. Heldigvis skjedde det på nedturen for på Prekestolen var det fantastisk vakkert. Jeg vil på det sterkeste oppfordre folk til å besøke Prekestolen. Bare vær forsiktig. Ikke gå nær skrentene, sier Lill-Sofie og smiler.

cornelius.munkvik@aftenbladet.no

Starter dagen med tvangsbad

MØLLEBUKTA

Noen speidere liker morgen-dukken. Andre må vaske seg enten de vil eller ikke.

Klokka har så vidt passert 07.00 når speidertroppen 1. Fredrikstad kommer over jordet. De rundt 30 speidene har kurs mot toaletten, men de er ikke morgentreuns egentlige mål.

Lang tradisjon

– Nå skal vi bade. Det skal alle gjøre enten de vil eller ikke, sier speiderleder Nils Sanne og smiler bredt.

Sanne er ikke så urimelig som en kan få inntrykk av. 1. Fredrikstad er en 101 år gammel speidergruppe med tradisjoner for morgenbad.

– Jeg krever ikke at alle mann hopper i sjøen, men at de vasker både hender og føtter må en kunne forvente. Det handler om hygiene og der er vi nøye. Dessuten koster det 20 kroner å dusje her på leiren, ler speiderlederen.

Noe surmuling høres i de bakre speiderrekken og Sanne kremer:

– Vær glad for at speiderleiren ikke ble lagt til Nord-Norge!

For den gylne morgenbad-re-

gelen gjelder uansett hvor speiderne befinner seg. Barn og unge fra plankebyen skal ha svært gode unnskyldninger for å slippe unna.

Brukte bekken

– I dag har vi jo til og med hatt morgentrøm – god gammeldags linjegymnastikk – så nå er det nok flere som ser frem til et bad, sier Sanne.

Det var imidlertid bare guttene som gikk ut i vannet. 1. Fredrikstadens speiderjenter nøyde seg med å sitte med beina i bekken og helle vann over hodet.

cornelius.munkvik@aftenbladet.no

